

Počitnice.

Ne rečem vam, da bi ne bili pridni, vsaj v veliki večini; vendar to je pa tudi res, da ne storite radi veliko več, kakor le to, kar je v šoli ostro zapovedano, premnogi še radi veliko manj. Toda te-le dni je bila pa neka izjema. Na šolskem urniku ni bilo napisano „čitanje“, a vendar je vse od kraja čitalo, pa kako pazljivo! Čitali, pa zopet čitali ste — svoja spričevala. Kaj se hoče? Spričevalo je v šolskem življenju silno imenitno pisemce, za katero se tako zelo zanima toliko ljudij. Najprej seveda učenci sami. I, saj se druga pisma čestokrat tudi težko pričakujejo; kolikrat stopi ta ali oni k oknu, da bi videl, ali že gre pismonoša s tako zelo pričakovanim pismom. A še z vse večjo nepotrpežljivostjo čakajo učenci, mali in veliki, onega trenutja, ko se jim izroči v roko pobotnica šolskoletne pridnosti — spričevalo.

A za to pisemce se ne zanimajo samo učenci, marveč še mnogi drugi ljudje. O profesorjih in učiteljih, ki pišejo in podpisujejo ta mladinska pisemca, tu niti ne govorim, vem pa, da jih zelo zelo zanimajo in da marsikateri s težkim srcem in s težko roko zapiše poleg predmeta neprijetno besedico „nezadostno“, pa ne more, ker ne sme — drugače. Za vaša spričevala se posebej zanimajo oče, mati, gospodinja, stric, teta, boterček, botrica, razni dobrotniki, — vse, vse pričakuje radovedno, kaj so neki „našemu“ letos napisali tam v šoli?

Kako je pa tudi zavarovano to pisemce, da izpričuje le samo golo resnico! Zagotovilo je lastnoročni podpis ali še več podpisov, potlej pa še šolski pečat. Spisano je navadno na tak papir, da niti goljufija ali sleparija ni mogoča. Vendar so še ljudje, kateri celó tako opremljenemu pismu nočejo popolnoma verjeti, ter še sami izprašujejo učenca to in ono, da bi se prepričali, ali je res mali učenjak tako silovito učen, kakor stoji zapisano.

Tudi jaz se osmelim tu javno vprašati vse učence in učenke jako tehtno vprašanje iz zgodovine. Povejte mi, mladi učenjaki, kateri izmed onih mož, ki so si slavo pridobili v raznih iznajdbah, bi žel največje priznanje, ko bi sedaj stopil mej nas? No, ali bo kaj? O, saj vem, da vam je znano, pa se le domisliti ne morete tako hitro. Kaj ne, tisti, ki je prvi iznašel po — poč —? I, seveda! Mož, ki nam je iznašel počitnice, „vakance“, naj živi! Živio!!

Kaj pa boste počeli vse dolge počitnice? „Igrali se bomo“, tako čujem od vseh strani. Prav, prav, le igrajte se tako dolgo, da se naveličate.

Aha, tam-le sem že zapazil tolpo počitničarjev, ki se igrajo vojake. Pa so jako premeteni ti vojaški novinci (rekruti). Strica Jošta, ki je bil že trikrat v vojski, so naprosili, da naj jih uči, ker le tako ima ta igra res pravo zanimanje, ako se mladi vojaki temeljito naučijo vseh vojaških vaj. Tako vsaj ni brez koristi: naučé se lepo pokončno stati, pošteno hoditi, spretno se gibati in obračati, poslušnim biti na vsako besedo itd. Ali pa veste tudi, katerega zaščitnika v nebesih ima ta igra? Samega sv. Alojzija! Ko bi se bil ta ljubeznivi svetnik le samo doma „igral vojake“, bi se mu ne bilo treba

pozneje tako zelo kesati; a ker je šel celó majhen mej prave vojake, se mu je primerila ona nesreča, da je začel izgovarjati napačne besede ter zašel celo v smrtno nevarnost. Vaše igranje je pa čisto pošteno in upam, da se vaš angeljski patron radostno ozira iz nebes na vas.

Igrali boste še druge igre z dovoljenjem starišev. Le vse bodi pošteno, in v slavo božjo tudi vaše igranje. Vendar samo igrati se vse dolge počitnice bi bilo pa res — preotročje! Poprimite se tudi koristnih opravil; osobito pa bodi služba božja tem natančnejša, čim več časa vam je na razpolago. Pa glejte, da se mi vsi zopet zdravi in čvrsti, čili in veseli povrnete na šolske klopi!

„Internus“.

O čudni roži.

O, ve ženice, o, ve mamke,
Ki svojo ste prodale mi modrost!
Pri nas pač tolikšna je pamet,
Kot duše in srca svetost!

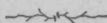
So djale: „O, me vemo, vemo,
Da raste čudna roža vrh planin,
Ki vsakega ozdravi v hipu
Vseh, i najhujših bolečin.“

Na postelji, — bodočem odru —
Že mesce strt ležim in brez moči,
Sinoč pa so mi svetovale
In govorile te reči:

V trenutku vstal mi up je v duši:
Morda vendar bolesti konec bo!?
„Bog vas poslal je, dobre mamke,
A kdo s planin prinese jo?“

„— O — tisti, ki o roži čudni
In čudotvorni razodel je nam,
Je djal, da roža ne pomaga,
Če je bolnik ne vtrga — sam ..“

Rado Kósar.

Zadnja pesem.

O, jaz bolan in ves potr
Na posteljo privezan čakam,
Kdaj pride po-me bela smrt,
Ogorek tleči pogasi
In presadi me v boljši vrt.

In res! Saj pesem, iz srca
Kipeča v tih večer, vsakoga
Ganiti mora do solza...
A kdor ostane trd ob nji,
Ta kamen za srce ima...

Mladenci iz treh vasi
Pod mojim oknom na potoku
Pojó do tihe polnoči
Vesele pesmi; marsikdo,
Ki sliši, tiho se solzí...

In mene naj ne gane; ah,
Presladke pesmi melodija,
Ko pač ob vsaki mislim plah:
Poslušaj, zadnja ti je ta...!
V srce pa lega up in strah.

— Ne, mladci, čujte, ko moj dan
Ugasne, mi zapojte ono:
„Oj, plaval čoln je v ocean,
Ob zori čil in čvrst, — v večer
Gre strt iskat miru v pristan...“

Rado Kósar.

